

РАЗВИТИЕ НА АКТЬОРСКИТЕ СПОСОБНОСТИ У ДЕЦАТА ОТ 2.- 3. КЛАС

Силвия Маринова Ангелова

ОУ „Христо Ботев”, с. Лозарево

DEVELOPMENT OF ACTOR'S ABILITIES IN CHILDREN OF 2ND AND 3RD CLASS

Silviya Marinova Angelova

Primary school “HristoBotev”, Lozarevo village

Abstract: *The presentation is a practical research by which the training process of actor-students is analyzed from the point of view of their social competences as a part of the stage skills, necessary for the future of the school theatrical circle, as well as for their personable growth. The start of presentation of good practices is placed by it, realized by the participation of students from the 2nd and 3rd class, who manifested their actor's talent before the spectators.*

The competence and actor's abilities are investigated, which are necessary for the training and education effect on the audience as well as on the participants in the theatrical performance.

By the development of artistic individuality, image, emotional memory, associative thought, psychology of communication, teamwork and many other skills, summarized in this investigation, the actors are presented as active participants and potential leaders in the school life and outside it. By the “soft skills” acquired in the training and developed in practice, they have contributed to their self-realizations as well as for their self-development.

Абстракт: *Изложението е практическо изследване, чрез което се анализира обучителният процес на учениците- актьори от гледна точка на техните социални компетентности като част от сценичните умения, нужни за бъдещето на училищния театрален кръжок, както и за тяхното личностно израстване. С него се поставя началото на представяне на добри практики, реализирани с участието на ученици от 2.- 3. клас, показали своя актьорски талант пред публика.*

Изследвани са компетентности и актьорски умения, нужни за възпитателно-образователното въздействие върху публиката, както и върху самите участници в театралния спектакъл..

С развиването на творческа индивидуалност, въображение, емоционална памет, асоциативно мислене, психология на общуването, работа в екип и много други умения, обобщени в това изследване, актьорите са показани като активни участници и потенциални лидери в училищния живот и извън него. С „меките умения“, придобити в обучението и развити в практиката, те са допринесли, както за своята самореализация, така и за своето саморазвитие.

Keywords: *students, actor's abilities, theatrical performance*

Училището става предпочитано място за учениците, когато те открият в неговото образователно пространство възможност за лични изяви извън урочната система. Такъв шанс им предоставя театърът, а той съдържа в себе си всички останали изкуства. Това позволява на учителя индивидуална работа с отделни деца, възлагане на различни задачи за попълване на техни дефицити и за изграждане на тяхното личностно развитие.

Тук ще споделя опит от провеждането на урок-спектакъл „Да спасим Земята”, който позволи разкриване на актьорските способности на учениците и предоставяне на потенциал за тяхното развитие.

Класен ръководител съм на 2. клас, но ми се възложи заедно с това да преподавам Човек и природа на 3. клас.

В началото на учебната година училището ни стана част от националната инициатива на DAIKIN (Дайкин) и ГОРАТА. БГ – „КОГАТО СТАНЕМ 100000/сто хиляди,/ ЩЕ ПОСАДИМ ГОРА”.

На 31.10.2018 г. децата посяха предоставените им семена от червен дъб и с огромно желание ги отглеждаха до края на учебната година. В мен вече се зараждаше идеята за открит урок, посветен на екологията и опазването на Земята.

Целта на предстоящата ми работа беше децата да разгърнат своя актьорски талант чрез интерактивния метод драматизация. Междувременно исках да се почувстват и част от екип, готов за промяна в името на една благородна кауза, както в случая за опазването на планетата ни.

Задачите, които закономерно се превръщат в част от подготовката за спектакъла, са:

1. Да стане училището желана територия на всички деца, независимо от техния произход и възможности (включително такива, лишени от родителски грижи, с физически и интелектуални проблеми, с девиантно поведение, жертви на насилие и др.)
2. Формиране на доверие и позитивно отношение към учителя
3. Развитие култура на говора, на езика на тялото, усъвършенстване на природни артистични умения.
4. Децата да открият удоволствие от ученето и така да повишат своята мотивация за учене
5. Взаимодействие на децата с организации, други учебни заведения, културни институции и др.

Трябва да обясня предварително, че третокласниците имаха слава още от първи клас, като деца, които „не знаели защо идват на училище”. И наистина, през месец септември моите добри намерения не се реализираха. Липсваха навици и желание за полагане на учебен труд. Затова и никой не ги включваше да участват в училищни

мероприятия по логични причини. През един октомврийски ден промених всичко и то така, че всеки ден да ги изненадвам с нещо непознато.

Приложих „естетическо облъчване“:

- пусках избрана от мен музика;
- приложих рисуване на асфалт през голямото междучасие и преди, и след часовете с цветни тебешери по теми на някои уроци;
- на фона на музика им разказвах уроците, които нямаха желание да четат.

Постепенно идеята да правят рисунки, свързани с уроците и да имат красиво поддържани тетрадки, ги завладя. Започнаха редовно да пишат домашни, за учудване на всички колеги, но само по моя предмет.

Използвах красивите тетрадки на втори и на трети клас по Човек и природа и по Околен свят и нарисуваните в тях схеми, чертежи и рисунки след всеки изучен урок, а след това преписаните и оцветени важни изводи от параграфа „Вече знам...“, които те трябваше да учат наизуст и да казват изразително на фона на музиката, сякаш играеха роли на учени, изследователи, еколози, метеоролози и др.

Така започвах да формирам у тях усещането за „влизване в роля“. Винаги добавях подходяща музика, докато ги „изпитвах“ един по един. Изрязвах им мустаци, добавях им перуки, превръщаме класната стая в гримборна на театър. И танцувахме, и пеехме. Децата не искаха часът да свършва...

Не пестях похвалите си, не пестях и не криех чувствата си към тях. Много бързо се привързахме взаимно и ги обикнах като мои деца. В тези моменти определях себе си като един истински щастлив човек. Защо ли? Защото бях от тези, които изпитваха удоволствие от работата си. И ще кажа, че тогава, както и сега отивах на работа със сладката тръпка на човек, влюбен в професията си, имал щастието да попадне на деца-ученици, които безкрайно го радват и пълнят душата му с вяра за утрешния ден!

Родителите им ги намираха за променени и подкрепяха моите усилия, което позволи да продължа начинанията си. Постарах се да положат огромни усилия през тази година, защото исках да извоюват своята пълна победа, като опровергават тези, които все още твърдяха, че „третокласниците не знаели, защо идват на училище“.

Знаех, че ми предстои открит урок и пожелах той да се проведе пред голяма публика. Част от нея да са бивши ученици, които познаваха моите, други – да са хора от общинската администрация, както и много приятели и колеги. Един от гостите не случайно беше г-жа Ирена Водева - директор на Държавно горско стопанство – Садово. Избрах да участват и двата класа. Исках да покажа на всички промяната на третокласниците.

Месец преди урока казах на децата, че ще ги представя пред важни гости и те ще трябва да покажат своите придобити умения за актьорско майсторство, за сценично държание и дисциплина- качества, които възпитавах в тях месеци наред.

...Много ученици станаха свидетели на едни от най-интимните подробности в подготовката за актьорската работа. Създаването на един урок е истинско творческо съзиждане — от темата до изпипването на всеки момент, към обмислянето на въпросите и евентуалните отговори на децата, та чак до начина за психологическа настройка — усмивка, топлота и човечност при водене на диалог с всеки ученик от класовете.

Малките участници по време на репетициите показаха как се изгражда образ, как се поставя и адаптира нов текст за сцена и как се играе вече готов спектакъл.

Дойде моментът да дам глас на „безгласните“. На сцената се наредиха тридесет и пет малки актьори и всеки притаил дъх в своето мъничко Аз... В продължение на един час и повече микрофоните принадлежаха на 8- 9- годишните актьори, които участваха в урока- спектакъл „Да спасим Земята“...

От сцената прозвучаха социални и нравствени послания:

„...Създаде е майката Земя една перфектна част от вечността. Природата, така добре на нас позната, живееща от хиляди години на земята...”

„...Животните и растенията са като хората. Те чувстват, усещат и разбират, но за съжаление не могат да ни кажат това, което мислят или по-точно ние, хората, не можем да ги разберем...”

„...Исках да вдъхновя Вас, а Вие да вдъхновите и други деца, които да могат да си създадат живот, който да им носи усещане за смисъл, цел и удовлетворение, и да се научат как да използват това, за да вдъхновят живота и на други деца. А това ще бъде истински успех! И знам, че нито един Ваш, мой и наш труд няма да остане напръстен!...”

„Малкият принц беше казал, че най-същественото е невидимо за очите, то се вижда само със сърцето...И беше прав!...”

Тридесет и пет ученици бяха научили своите житейски уроци и успяха да ги предадат на зрителите. А разлистените свои растения те подариха на г- жа Водева.

...И един ден порасналите ми ученици ще са горди, че техните грижовно отгледани дъбчета са станали част от „стотте хиляди дръвчета”.

Гостите бурно аплодираха малките актьори. Те показаха, че знаят как да стоят на сцената; как да дадат най-доброто от себе си и то така, че да докоснат сърцата на присъстващите и да оставят в тях трайна следа.

Препълнената зала и присъствие на правостоящи на кара третокласниците да се чувстват значими, а мен научи на способността да изпитвам удовлетворение от постигнатото.

Работата ми като ръководител на театрален кръжок и участник в подготовката на урок-спектакъл наложи следните изводи:

- Успешното сътрудничество между малките актьори създаде благоприятни условия за усъвършенстване на способностите за партньорство.
- Групата стана екип, а децата – приятели.

Макар и наречен „учебен“, театралният кръжок на ОУ „Христо Ботев“ далеч надхвърли очакванията ми като ръководител. Децата показаха какво е да чувстваш отговорност, състрадание, да изпитваш любов и грижа.

В резултат от прилагането на драма метода и развитието на „меките умения“ учениците проявиха стремеж към постижения, който намери отражение в цялостната им учебна дейност и повиши техния успех.

Горда съм, че всички задачи, които си бях поставила сме ги изпълнили. Накарах тези деца да си поставят оценка и те се оцениха с Отличен. Не им беше лесно да повярват в себе си. Но се случи. Аз отдавна бях повярвала в тях...Затова превърнах своята мечта в реалност!

...Ето го началото на моя път към това, което желая- да вдъхновявам другите и да им помогна да изпълнят и те своите мечти! И дори да не изпълня докрай всичко, което искам, ще знам, че съм опитала. И ще опитам още веднъж, и още веднъж, и още веднъж, докато в крайна сметка на Съдбата не ѝ остане друг избор, освен просто да ми връчи изпълнените ми мечти!

За контакт с автора:

Силвия Маринова Ангелова

e-mail: silviangelova777@abv.bg